בס״ד. ש״פ וישלח, ח״י כסלו ה׳תשמ״ז.

בלתי מוגה

וישלח יעקב מלאכים לפניו ארצה שעיר שדה אדום וגו׳[1], ומבואר בזה בדרושי רבותינו נשיאינו בתורה אור[2] ובתורת חיים[3] ובאור התורה[4] [בדרוש המבאר כל פרטי פסוקי הפרשה, פסוק אחר פסוק, ענין שאינו דגיל בתו״א ובתו״ח ובדרושי חסידות בכלל[5] (משא״כ באוה״ת שאי״ז פלא כ״כ כי כן רגיל בכ״מ באוה״ת)], דמ״ש וישלח יעקב מלאכים לפניו גו׳ פירושו ששלחו לעשו כפי שהוא בשרשו הנעלה בחי׳ המקיפים דתהו כו׳ (דזהו מה שעשו הוא הבכור כו׳, וכמו שיהי׳ לע״ל גם למטה שאז יתברר עשו כמ״ש[6] ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו גו׳), ולכן שלח מלאכים לפניו כו׳. דיעקב הוא בחי׳ עולם התיקון, משא״כ שרש עשו הוא בחי׳ עולם התוהו הקדום לעולם התיקון, לעורר העלאת מ״ן בעולם התהו, ולהמשיך גם ענין נעלה זה שבתוהו. וזהו גם ענין המתנות ששלח יעקב לעשו, שזהו״ע הקרבנות השייכים לעולם התוהו, שלכן שלח גם גמלים מניקות שהם היפך הטהרה וכו׳, כי בקרבנות דתהו אפ״ל קרבנות גם מחיות אלו כמבואר בהדרושים פרטי המתנות ששלח ופירושם וכו׳. ומטעם זה גם קרבנות אלו היו דברים חיים דוקא, דלא כקרבנות בפשטות, שעיקר ענינם הוא לאחר שחיטה, דשחיטה כשרה בזר[7], ומקבלה ואילך מצות כהונה[8], כי קרבנות דתוהו אופנם הוא באופן אחר מקרבנות דתיקון.

וזהו מה שבאו המלאכים ואמרו ליעקב[9] באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו, ששרש[10] שרשן של ד׳ מאות איש הנ״ל נתהווה מן ד׳ מאות שקל כסף שנתן אברהם לעפרון[11] שהם ת׳ עלמין דכסופין[12] והם ד׳ מאות שקל כסף ונק׳ עובר לסוחר[11] כי כתר נק׳ סוחר[13] מלשון סחור סחור[14] שהוא המקיף לכל ההשתלשלות, ות׳ עלמין דכסופין הם עובר לסוחר, שהם למעלה גם מבחי׳ הכתר. ומזה נעשו (ע״י ירידה וכו׳) ד׳ מאות איש הנ״ל כו׳.

אבל מ״מ הרי עשו כפי שהוא למטה הרי הוא הולך לקראתך, להלחם נגדו, וארבע מאות איש עמו שהם דינין קשים הנמשכים מן ת׳ בתי דינין כו׳[13]. וזהו מה שדייקו המלאכים לומר וארבע מאות איש עמו, עמו דייקא, דכמו שהוא למטה בעולם הזה יש עמו ד׳ מאות איש הנ״ל. והעצה לזה הוא מה שממשיך אח״כ[15] ויחץ גו׳ לשני מחנות גו׳, כי עי״ז נהי׳ הבירור של עשו כפי שהוא למטה.

---

1) ר״פ וישלח (לב, ד ואילך). 2) כד, א ואילך. 3) מא, ג ואילך. 4) ראה אוה״ת תתעב, ב ואילך. ועוד. 5) ראה גם ד״ה וישלח תשמ״ג בתחלתו (התוועדויות ח״א ע׳ 553). 6) עובדי׳ בסופו. וראה פרש״י וישלח לג, יד. 7) ברכות לא, ב. 8) יומא כז, א. 9) וישלח לב, ז. 10) ראה תו״א שם (כד, ג). תו״ח שם. ובכ״מ. 11) ח״ש כג, טז. 12) ראה זהר ח״א קכג, ב. ח״ג קכח, ב. רפח, א. 13) ראה תו״א ותו״ח שם. 14) שבת יג, א. 15) שם לב, ח.

ויתירה מזו, שגם ענין ויחץ שייך לענין שרש עשו שמעולם התהו. וכמבואר בהדרושים[16], שההפרש בין עולם התוהו לעולם התיקון הוא, שבעולם התוהו חלוקת הספירות היא לב' קוין, משא"כ בתיקון החלוקה היא לג' קוין. ולכן, הגם שאז כבר ידע שעשו כמו שהוא למטה הרי הוא הולך נגדו למלחמה וכו', וכמו שאמר[17] אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והי' המחנה הנשאר לפליטה, מ"מ, הרי עצם מלחמה זו היא ענין של בירור התוהו ע"י התיקון, שרצה לברר את עשו, ולכן ויחץ גו' לשני מחנות, משום שרצה לפעול בו בירור וכו'.

וזהו מה שממשיך הכתוב[18] ויחבקהו גו' וישקהו, שגם כמו שעשו הי' למטה הי' בזה ענין של ויחבקהו וישקהו, שפעל בו ענין של בירור. ועוד זאת, דבתיבת ויחבקהו לא נקוד עלי', והיינו שהחיבוק הי' בכל ליבו לכל הדעות, ונמצא שהי' חיבוק דיעקב ועשו כו'. וגם במ"ש אח"כ וישקהו נקוד, הרי לפי פירוש אחד[19] נקוד משום שנשקו בכל לבו, ואפילו לפי הפירוש[19] שלא נשקו בכל לבו, מ"מ הי' ענין של נשיקה גם אם לא בכל לבו. ונמצא, שהי' ענין המשכת המקיף דתוהו, ויחבקהו, ועד באופן דוישקהו כו'. היינו שנמשכו אורות דתוהו בתיקון עד שאמר עשו ליעקב נסעה ונלכה גו'[20], שיבוא לשעיר באופן דועלו מושיעים בהר ציון גו', ויעקב הסכים לזה, אלא שאמר[21] כי הילדים רכים וגו', ולכן צריך לחכות כו'.

והנה בכללות ענין זה (שיעקב הי' כבר מוכן אז אל הגאולה וחשב שעשו כבר נתברר וכו') יש שאלה כללית, שהרי הי' אז השטר חוב[22] דועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה[23], ועוד זאת שהיו אז ע' אומות העולם, ועד שהי' אז ארץ מצרים שהוא שורש כל הגליות כמאמר[24] כל המלכיות נק' ע"ש מצרים ע"ש שהן מצירות לישראל. וכמבואר בכתבי האריז"ל[25] שמצרים היא הראש ומקור לכל הגליות [וזהו גם מ"ש[26] ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים שם האחד פישון דקאי על הנילוס[27], שהוא נהר מצרים, והיינו שנהר מצרים הוא הנהר הראשון, משום שמצרים הוא מקור הפירוד וכו']. וא"כ איך חשב אז יעקב שכבר הגיע זמן הגאולה וכו'. אך הביאור בזה י"ל דהנה יש ב' סוגי חלוקות דאוה"ע, דיש חלוקה אחת דע' אומות ויש חלוקה דע"ב אומות[28]. ומבואר במ"א[28] דענין ע"ב אומות היינו ע' האומות וב' האומות שהם מקורם ושרשם, דהיינו ישמעאל ועשו שהם חו"ג. וי"ל דזהו ענין מה שחשב יעקב שכבר הגיע עת הגאולה, כי לאחר שגמר בירורו של לבן, חסד[29], וחשב שכבר נתברר עשו, גבורה, הרי כבר נתבררו כל האומות.

---

16) תו"א ותו"ח שם. ובכ"מ. 17) שם לב, ד. 18) שם לג, ד. 19) פרש"י עה"פ (מב"ר). 20) שם לג, יב. 21) שם לג, יג. 22) ראה פרש"י וישלח לו, ז. 23) לך טו, יג. 24) ב"ר פט"ז, ה. 25) ל"ח להאריז"ל ר"פ תצא. ועוד. 26) בראשית ב, יא. 27) פרש"י שם. 28) ראה בכ"ז ספר הערכים-חב"ד ערך אוה"ע ע' שכר-ז. וש"נ. 29) ראה תו"א ויצא כג, א. ובכ"מ. 30) וישלח לב, כה. 31) חולין צא, א. ועוד.

והנה בהמשך הכתוב נאמר[30] ויאבק איש עמו וארז"ל[31] שהעלו עפר עד כסה"כ.

ומבואר בהדרושים[32] דענין ויאבק איש עמו שהעלו אבק קאי על עבודת התשובה, שעבודת התשובה היא נעלית יותר מעבודת הצדיקים, כי עבודת הצדיקים היא באופן דתמידין כסדרן, משא"כ עבודת התשובה היא באופן דויאבק, יגיעה, ולמעלה מסדר, שלכן התשובה היא בשעתא חדא וברגעא חדא[33]. וזהו גם מה שאז הי' מוכן להגאולה, כי ענין התשובה הוא החידוש דלע"ל, כמאמר[34] משיח אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא. ומזה בא אח"כ למ"ש לאח"ז[35] ויבוא יעקב שלם גו', שלם בכל הענינים, ועד שבאים לפרשה שלאח"ז וישב יעקב בארץ מגורי אביו[36] (עם ב' הפירושים שבזה[37]), עד שבאים בקרוב ממש לקיום היעוד דועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה, בגאולה האמיתית והשלימה, במהרה בימינו ממש.

---

32) תו"א סוף פרשתנו. ובכ"מ. 33) ראה זח"א קכט, א־ב. 34) ראה זח"ג קנג, ב. 35) וישלח לג, יח ובפרש"י. 36) ר"פ וישב (לז, א). 37) ראה תו"א ר"פ וישב (כז, ב). ובכ"מ.